Έπαινος και κατηγορία (Πρωτοπρ. Διονύσιος Τάτσης)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 24 Νοεμβρίου, 2013

Ο κατά Θεόν ἀγωνιζόμενος
ἄνθρωπος συχνά ἀντιμετωπίζει εὐχάριστες καί δυσάρεστες καταστάσεις, τίς ὁποῖες δημιουργοῦν οἱ συνάνθρωποί του. Εὐαίσθητος δέ καθώς εἶναι,
προβληματίζεται καί θέλει νά ἀποφεύγει τίς ὑπερβολές καί νά προφυλάσσεται ἀπό τίς πλάνες.

Οἱ κοσμικοί συνήθως προσέχουν τόν ἄνθρωπο
τοῦ Θεοῦ καί πάντα εἶναι πρόθυμοι, ἀλλά καί βιαστικοί, νά κρίνουν κάθε λόγο του καί κάθε πράξη του. Χωρίς νά στηρίζονται σέ πλήρη στοιχεῖα, χωρίς νά γνωρίζουν ἐπακριβῶς
τά γεγονότα καί τίς προθέσεις του, τόν ἐπαινοῦν ἤ τόν ἐπικρίνουν. Πολλές φορές σέ χώρους, πού συχνάζουν, ὅπως τά καφενεῖα καί τά σπίτια, ἀσχολοῦνται μέ αὐτόν καί ἔχουν ἀπαιτήσεις, ἐνῶ οἱ ἴδιοι βρίσκονται σέ ἀπελπιστική κατάσταση. Ἀπό τόν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ θέλουν πολλά καί δέν συγχωροῦν εὔκολα τυχόν ἀδυναμίες ἤ παραλείψεις του. Θεωροῦν δεδομένο ὅτι εἶναι ὁλοκληρωμένος πνευματικά, ἔχει ὅλες τίς ἀρετές, παρόλο πού καί αὐτός εἶναι ἄνθρωπος μέ ἁμαρτίες καί μέ τόν ἀγώνα του προσπαθεῖ νά πετύχει κάτι πνευματικό στή ζωή του.

Δέν τοῦ ἀφήνουν
περιθώρια. «Πρέπει να εἶναι ἀκέραιος καί προσεκτικός σέ ὅλα», ἰσχυρίζονται. Ἔτσι τόν κατηγοροῦν καί γιά τό παραμικρό, ἐνῶ προκλητικά δέν προσέχουν την δική τους ζωή.

Ἀλλά καί ὅταν τόν ἐπαινοῦν, πέφτουν στήν ὑπερβολή
καί μονομέρεια. Ἐντυπωσιάζονται ἀπό ἕνα λόγο του ἤ κάποια πράξη του καί διατυπώνουν ἐπαίνους μέ μεγάλη εὐκολία, χωρίς αὐτό νά σημαίνει ὅτι καί αὔριο θά τούς ἐπαναλάβουν, γιατί οἱ ἄνθρωποι εἶναι τόσο ἀσταθεῖς καί ἐπιπόλαιοι, πού τή

μία μέρα ἐπαινοῦν καί τήν ἄλλη κατηγοροῦν.

Ἡ κατάσταση αὐτή δέν ἀντιμετωπίζεται εὔκολα.
Καί ὁ ἔπαινος και ἡ κατηγορία εἶναι λεπτά θέματα. Καί στά δύο χρειάζεται δυσπιστία, γιά νά μή παρασύρεται ἀπό τόν ἔπαινο στή μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό του καί νά μή ὁδηγεῖται στήν ἀπελπισία μέ τήν κατηγορία.

Ὁ Ἅγιος Νικόλαος
Βελιμίροβιτς σημειώνει σχετικά: «Ὁ ἔπαινος ἤ ἡ ἐπίπληξη, πού μᾶς ἔρχεται ἀπό τούς ἀνθρώπους, πάντα χωρίζει την ψυχή μας στά δύο, μέ τό ἕνα μισό τῆς ψυχῆς χαιρόμαστε γιά τόν ἔπαινο, ἐνῶ μέ τό ἄλλο θλιβόμαστε. Μέ τό ἕνα μισό τῆς ψυχῆς θλιβόμαστε γιά τήν ἐπίπληξη, ἐνῶ μέ τό ἄλλο μισό χαιρόμαστε. Ἀφοῦ αἰσθανόμαστε στά μυστικά βάθη τῆς ἴδιας μας τῆς γνώσης, ὅτι οὔτε ἀπό μόνος του ὁ ἔπαινος οὔτε ἀπό μόνη της ἡ ἐπίπληξη δέ τά εἶπε ὅλα για τόν ἑαυτό μας.

»Νά εἶσαι προσεκτικός πρός ἀκραίους ἐπαίνους
καί ἀκραῖες ἐπιπλήξεις καί νά θεωρεῖς ὅτι εἶσαι ἀπό τούς πρώτους μικρότερος,
και ἀπό τούς δεύτερους μεγαλύτερος. Ὥστε νά μή πετάξεις χωρίς φτερά καί γιά νά μή καταστραφεῖς χωρίς ἐλπίδα».

Ἡ ἀρετή τῆς ταπείνωσης λύνει αὐτά τά
προβλήματα μέ ἁπλό και ἀθόρυβο τρόπο. Θεωρεῖ τόν ἔπαινο καί τήν κατηγορία ὡς ἐκδηλώσεις
κοσμικές, πού πρέπει νά ἀφήνουν τόν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ ἀνεπηρέαστο.

(Πηγή: "Ορθόδοξος
Τύπος", 8/11/2013)